

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vera je v nevarnosti.

Dan za dnevom trobijo naši duhovniki in nekateri klerikalni podrepani v svet, da je vera v nevarnosti. V spovednici, na prižnici, v farovžu, pri pojedinah, na shodih, pri volitvah, sploh povsod, kjer že le vjamejo priliko za to, trdeč ti sovražniki svobodnega in neodvisnega kmeta, da ti preštantni liberalci ljudstvu spodkopavajo vero. Duhovniki so zviti kakor kače, oni dobro vedó, da je kmet veren, in da se drži zvesto vere svojih očetov. Ravno za to pa, ker to duhovniki dobro vedo, vpijejo pri vsaki priliki, kadar se kaj proti njihovej volji zgodi, če se njim kdo upre: »Vera je v nevarnosti«. Resnično pa vera ni v nevarnosti in nikoli ne bode, ker je od Boga. V nevarnosti so le duhovniki, da zgubijo svoj vpliv in svojo moč, katero imajo še sedaj nad ljudstvom v njegovo veliko škodo. Ker njim je na tem, da si še obdržijo ljudstvo v svojih krempljih in je še nadalje skubijo v svojo korist, zato kriče, da je vera v nevarnosti. Kmēt in priprosto ljudstvo res misli, da je tako, ker malo bere in neče drugih poslušati, ki hočejo ljudstvu povedati resnico. Duhovniki črnijo pri ljudstvu moče, ki so napredni in bi radi ljudstvu odprli oči in ušesa, da bi videli in slišali, kako duhovniki povsod le na svoje žepe gledajo, in kako dobro je, to za nje, če je ljudstvo nezavedno in neprebujeno. Duhovniki zlorabijo vero v politične namene in v svojo korist. Duhovniki hočejo le gospodovati nad ljudstvom in je izkoriščevati. To je pa le mogoče tako dolgo, dokler jih ljudstvo ne spozna. To spoznanje pa mora priti, ker se resnica ne da zadušiti. Duhovniki naj še tako lažejo in obrekujejo narodno napredne moče in zatirajo narodno napredne časnike, nič jim ne bode pomagalo, resnica, da so duhovniki ljudski sleparji in goljufi, mora prodreti na dan. Duhovniki proglašajo vsakega, ki ne trobi v njihov rog, za brezverca, za nasprotnika katoliške vere, kakor da bi bil Bog za same klerikalce. Bog je za vse ljudi na svetu, in On je neskončno dobronljiv in neskončno pravičen, in sodi ljudi po njih notranjih mislih in dobrih delih. In kdo služi Bogu? V resnici mu služi le tisti, kateri mu sledi. Bog je oznanjeval revščino, Bog je oznanjeval, da njegovo kraljestvo ni kraljestvo tega sveta, ter je oznanjeval ljubezen do svojega bližnjega in tudi do sovražnikov, Bog je oznanjeval usmiljenje, in njemu se je ljudstvo smililo. In kaj pa store naši duhovniki, ali žive v revščini, ali oznanjujejo ljubezen in usmiljenje, ali se jim ljudstvo smili? Vsi naši duhovniki so po-

dvojeni politični hujskači in nenasitljivi požeruhi. Vera njim je deveta briga, in vera ima za njih le toliko vrednosti, kolikor nese. Vero spravljajo v nevarnost duhovniki sami s svojim nečistim življenjem, s svojim surovim vedenjem in s svojim vtikanjem v politične zadeve, ktere jih nič ne skrbe. Naravnost goljufija in sleparija pa je, da duhovniki vpijejo, da je vera v nevarnosti, če kdo našteva grehe duhovnikov, kajti vera in duhovnik si nista enaka, vera je dobra, duhovniki so slabi.

Nedeljska premišljevanja.

Piše katoliški duhovnik.

Seme je božja beseda Katero je pa padlo med trnje, so tisti, kateri so slišali in gredo in so po skrbi in bogastvu in po sladnosti življenja zadušeni in ne obrodé sadu. Katero je pa v dobri zemlji, so tisti, kateri besedo slišijo in jo v dobrem in v najboljšem srcu ohranijo in sad obrodé v potrpjenju.

Iz evangelija sv. Lukeža o sejalcu in semenu 8, 4—15.

Slovensko ljudstvo je ohranilo besede in nauke Gospodove v najboljšem srcu. V tistem stanu pa, ki je poklican, oznanjevat besedo božjo, v duhovskem stanu, je vse premnogo taci, ki so po skrbi in bogastvu in sladnosti življenja zadušeni.

Slabih duhovnikov je vse preveč. Ti slabi duhovniki so dandanes tisto trnje, ki ovira vse, kar je dobro in koristno. Ti slabi duhovniki skrbe samo za svoje bogastvo in sladnosti življenja in s tem ubijajo vero Gospodovo. Take slabe duhovnike, ki so se odtujili Kristusovim naukom in zdaj uče stvari, ki jih je Izveličar obsojal, spoznaš prav po tem, da vedno le skrbe za svojo korist. Za vsako opravilo zahtevajo bogatega plačila; žive v obilnosti, med tem ko kmet strada; obresti jemljejo kar mogoče visoke, čeprav je Kristus strogo prepovedal, jemati obresti, in je to proglasil kot smrtni greh.

Posebno pa spoznaš slabe duhovnike po tem, kako se pehajo za posvetne reči in v prvi vrsti za volitve. Tu se tudi razkrije, kateri duhovniki uče še pravo Kristusovo vero, kateri pa uče krivo vero.

Pri nas so dandanes razmere ravno take, kakor so bile za Kristusovih časov. Takrat sta bili v Jeruzalemu dve stranki, kakor sta dandanes pri nas. Jedna stranka je bila zbrana okrog judovskih duhovnikov, ki so se imenovali farizejce in pismouke, in ta stranka je učila ravno to, kar uče dandanes slovenski klerikalci. Druga stranka se je imenovala Saducejci, in ti so bili liberalci ter so zahtevali, da naj farizejci ostanejo v cerkvi in naj se ne vtikajo v posvetne stvari. Farizejci so

imeli takrat vso oblast v rokah, kakor jo imajo pri nas dandanašnji farizejci, naši klerikalci. Tudi judovski farizejci so vpili, da je vera v nevarnosti, da bi tako ljudstvo naščuvali zoper Saducejce. Godilo se je vse tako, kakor se godi dandanes pri nas.

Kristus pa je obsojal farizejce kot hinavce in goljufe in zavzemal se je za Saducejce, ki so bili prvi liberalci. Kristus je v judovski deželi stal na strani liberalcev, in ko bi danes stopil na zemljo, vzel bi zopet bič v roke in izgnal naše farizejce in konsumarje iz tempelja.

Kristusa ne bo več na zemljo. Zato pa skrbi ti, slovensko ljudstvo, da razkrinkaš in spodiš iz tempelja slabe duhovnike, tiste farizejce in pismouke, ki so popačili vero Gospodovo, ki skrbe samo za to, da bi živeli v bogastvu in v sladnosti, ter ohranili v svojih rokah vso moč in se vsled tega silijo v vse posvetne zadeve, mestó da bi živeli službi Gospodovi.

Kristus je sovražil in zaničeval jeruzalemske klerikalce, ljubil pa jeruzalemske liberalce. To si dobro zapomni, slovensko ljudstvo, pò tem se ravnaj, in božji blagoslov bo s teboj.

Novi domovinski zakon.

Od 1. januarja t. l. je veljaven nov domovinski zakon. Ta zakon je za ljudstvo pa tudi za posamezne občine velikega pomena. Zlasti so ga vesele kmetske občine, ki so morale zdaj preskrbovati ljudi, ki vse svoje življenje niso bili doma, da skrbeti so morali celo za otroke taci ljudi.

Ker pa ljudstvo še prav ne ve, kako je zdaj z domovinsko pravico, hočemo to nekoliko pojasniti.

Domovinska pravica daje posameznikom pravico, da smejo nemoteni prebivati v dotični občini, kjer so doma, in da mora tista občina zanje skrbeti, ako obubožajo ali oslabe tako, da se ne morejo več preživljati.

Domovinska pravica se zadobi: 1. po rojstvu, to se pravi, zakonski otroci imajo domovinsko pravico tam kjer oče, nezakonski pa tam, kjer mati; 2. po poroki, to se pravi, poročena žena ima domovinsko pravico tam, kjer jo ima mož; 3. po zadobitvi javne službe kot uradnik, duhovnik, učitelj itd., to se pravi, da imajo vsi ti domovinsko pravico tam, kjer služijo; 4. po sprejetju v občinsko zvezo. Ta zadnja določba je najvažnejša.

Občine so imele doslej pravico, da so sprejemale v občinsko zvezo le tiste, ki so jih hotele prostovoljno sprejeti, družih pa ne. Siliti pa jih nihče ni mogel. Zdaj je pa drugače. Zdaj ima vsakdo pod gotovimi pogoji pravico zahtevati, da se ga sprejme v občinsko zvezo, in če bi se občina branila, jo lahko prisili, da ga sprejme.

Popolnoma pajekrivomnenje, da si je kdo že pridobil domovinsko pravico s tem, če je izpolnil zakonske predpise, in da mu potem ni potreba ničesar več storiti. To je napačno mnenje. Ako je kdo izpolnil zakonske predpise, še nima domovinske pravice, ampak je zadobil šele pravico zahtevati, da se ga sprejme v občinsko zvezo. Kdor posebej ne zahteva sprejema v občinsko zvezo, tisti n. pr. v Trstu ali v Ljubljani ali v Gradcu nima domovinske pravice, tudi če je desetkrat izpolnil vse zakonske predpise.

Postava pravi, da sme sprejem v občinsko zvezo torej podelitev domovinske pravice v kaki občini zahtevati, kdor je od svoje polnoletnosti torej od svojega 24 leta prostovoljno in zdržema prebival vsaj deset let v kaki občini. Vsakdo mora torej najmanj 34 let star biti, predno zamore v kaki občini dobiti domovinsko pravico. Moral se je prostovoljno muditi v tisti občini. Če je kdo n. pr. tri leta prebival v Trstu, potem pa bil dve leti zaprt, se mu ti dve leti ne štejeta, pač pa prva tri leta. Tudi mora vsakdo, ki hoče dobiti domovinsko pravico, zdržema prebivati deset let v dotični občini. Če gre kdo na počitnice, ali na kratko potovanje po opravkih, se mu ta čas všteje, če pa se iz občine preseli za nekaj mesecev na delo v drugo občino, potem se mu ves prejšnji čas nič ne šteje in mora dotičnik novič deset let nepretrgoma prebivati v dotični, če hočeta imeti domovinsko občino.

Desetletna doba prebivanja se tudi pretrga, če je kdo mej tem časom užival kako preskrbljenje kot ubožec, to se pravi, če je njegova stara domovinska občina morala nekaj časa zanj skrbeti. Kdor je dobil samo enkratno podporo, ali kdor je bil brezplačno v bolnici, tisti ne izgubi pravice, da se mu šteje ves čas prebivanja v ono desetletno dobo.

Ta desetletna doba se pa šteje šele od 1. januarja 1901.

Velike važnosti je tudi to, da po 10letnem prebivanju nima samo dotičnik sam pravico zahtevati sprejem v občinsko zvezo, ampak da sme to zahtevati tudi njegova dotedanja domovinska občina, njegova žena in njegovi otroci. Dokler so otroci mladoletni, so tje pristojni, kamor je bil pristojem oče. Ako je pa oče prebival 10 let n. pr. v Ljubljani, pa ni prosil za sprejem v občinsko zvezo, smejo to po njegovi smrti storiti otroci, ali šele ko postanejo polnoletni, in seveda sme to storiti tudi vdova.

Če je kdo zapustil občino po preteku 10 let, pa si ni zagotovil domovinske pravice, sme to storiti tudi še tekom dveh let po odhodu, prejšnja njegova občina pa sme to še tekom petih let storiti.

Kdor hoče prositi za podelitev domovinske pravice mora svoji prošnji predložiti uradno potrdilo, da je deset let prostovoljno in zdržema prebival v dotični občini; krstni list, v dokaz, da je bil vsaj 24 let star, ko je začela teči določena desetletna doba prebivanja in domovinski list v dokaz, da je avstrijski državljan, ker za inozemce veljajo druge določbe.

Ako občina prošnje v šestih mesecih ne reši, se je pritožiti v mestih pri deželni vladi, na deželi pri okr. glavarstvu. Vse prošnje in priloge so koleka proste, in občina tudi za sprejem v občinsko zvezo ne sme zahtevati nobene takse.

Kdor ve, kako velika bremena je kmetskim občinam nalagalo preskrbljevanje taci ubožcev, katerih vse življenje ni bilo doma, dokler niso onemogli, tisti bo vedel ceniti važnost tega novega zakona.

Politični pregled.

Državni zbor se je sešel dne 31. januarja. Koj prva seja je bila viharna. Čehi so namreč grozili ministrskemu predsedniku in klicali proč z njim. Tudi so zahtevali, naj predsednik ne govori samo nemško. V tej seji so poslanci storili obljubo. V drugi seji, ki je bila posvečena potrebnim pripravam za redno delo, so zopet Nemci razgrajali, ker so se čitale razne vloge v češkem jeviku, Nemci so rekli, da se sme v državnem zboru samo nemški govoriti, prav kakor da bi bili Slovani brez pravic. Jutri, v petek bo zopet seja. V tej se bo volil predsednik. Dozdaj se še prav nič ne ve, kdo da postane predsednik. Najbrž se vname v tej seji velika razprava.

Prestolni ogovor. Dne 4. februarja so se zbrali poslanci in člani gospodske zbornice v cesarskem dvorcu, kjer je cesar na slovesen način pozdravil državni zbor. Cesar je čital dolg govor, v katerem je bilo povedano, kako se misli vladati. V gospodarskem oziru se v tem govoru veliko obeta, toliko, da vlada te obljube ne bo mogla izpolniti. Iz vsega prestolnega ógovora pa se vidi da vlada ne smatra več kmeta za prvo podlago države, a vendar hočejo kranjski kmetski poslanci to vlado podpirati! V narodnem oziru je ta govor napravil na Slovane jako slab utis. V govoru se namreč ravnopravnost čisto nič ne omenja, pač pa se naznanja, da bo nemščina postala nekak državni jezik. To naznanilo je vse poštene slovanske rodoljube globoko razžalilo in se bo o tej stvari vnel v državnem zboru hud boj.

Vojna v južni Afriki. Angležem se jako slabo godi. Buri so jih v raznih manjših bitkah grdo nabili. Razdrli so tudi nekaj železnic in raztreli neki rudnik, kjer se koplje zlato. V angleški armadi je začel tudi tifus razsajati. Povprek je vsak teden 20.000 angleških vojakov v bolnišnicah, na tisoče jih je pa vsled tifusa že umrlo. Angleži so v taki stiski, da so naprosili nemškega cesarja, naj posreduje za mir. Priprosti Buri sami kmetje, so tako ponižali največjo in najbogatejšo državo na svetu. Tu se vidi, kaj je kmet. Seveda duhovnikov Buri ne poznajo.

Dopisi.

Iz Škocijana na Dolenjskem. Pri nas imamo kmetijsko podružnico, in načelnik isti je znani, vedno skrivnostno sladko ginjeni Bojanc. Naša podružnica pa ima vinograd, katerega je kupila in se za to tudi zadolžila. Kakor znano, je letošnje vino prav izborno in ima veliko alkohola in dosti sladkobe v sebi. Zato se ne čudimo, da se je že takoj v jeseni v moštu prodajalo vedro od 13 do 15 gld. in še dražje. Tudi v kmetijske podružnice vinogradu je bilo kaci 6 vedrov vina. Da je bilo to vino pristno in tudi izborno, je po sebi umljivo, ker Bojanc je bil zraven, ko so brali, ko so »prešali«, in ko so v sod devali. Vsi smo mislili, da se bode to vino na javni dražbi prodalo, in sicer za prav visoko ceno. Nekateri so rekli, bomo pa bolj »visoko gnali«, ker denar itak ostane doma, kmetijski podružnici. Pa gosp. Anton, ki dobro pozna vinsko kapljico, je drugače naredil. On namreč misli, da mora vse najbolje sam povžiti, in zato je dal spraviti vino v svojo klet, in češ, da bi nobeden nič ne rekel, obljubil je plačati vedro po 10 gld. reci deset goldinarjev, čeprav bi bili drugi vsi isto radi veliko dražje plačali. Kajti vino je bilo najmanj vredno po 15 gld. vedro. Tako je prišla naša kmetijska podružnica ob nekaj desetakov — vsaj dva če ne več — gosp. Bojanc pa po ceni k dobri kapljici! Kdor zna pa zna! Vidite, povsod nas ti ljudje varajo, kjer le morejo! Polnijo samo svoje že itak tako polne malhe — ki nimajo nikdar dosti — tn nas skubijo, kakor le morejo. Gospod v črni suknji bi rad, da bi mu Ti vse zastonj dal, on pa še za očenaš računa pet krajcarjev!! Dragi rojaki, glejte, da pri prihodnjih bližajočih se občinskih volitvah take ljudi spravimo iz odbora, da zvolimo može, katerim ne bo samo njihov želodček in njihov možnjček prva in jedina skrb, može, ki bodo zastopali interese cele občine!!

Z ribniških hribov. Svetu je dobro znano, kako »gladko-katoliško« se je volilo v naših krajih. Toda ni treba misliti, da smo volili vsi po svojem mnenju. Nesramno smo bili prisiljeni. Nadležni črnosukneži niso mirovali okoli nas, slepili so nas ter nam obetali vse mogoče in nemogoče, ako bomo volili »vrle katoliške« može. Da je bil mir z boljšo polovico, katero so lahko pridobili te podrepne muhe, smo se udali ter volili kakor »so gaspuđ rakli«. Saj veste, kako je s kmetom, kojim se počasi sveti v umu, ali časih se mu še stemni. Radovedni smo sedaj, kaj bodo storili ti katoliški poslanci. Ti grozno učeni možje znajo menda vse postave na pamet, slednji š imajo v mazincu, posebno oni, ki je navdahnjen s sv. duhom. Ves svet bi radi preobrnil, radi bi tudi mi videli, da bi ti »kunštni« možici preobrnil zakonik za lov. Koliko škodo pri drevju in drugem zelišču občuti ubogi kmet, katero mu provzročuje divjačina. Toda Bog ga vari, ako bi le prepodil zajca ali srno, kadar mu dela občutno škodo. Ker smo pa upali ob volitvi, da nam Šušteršič in Vencajz (kdo pozna ta dva postavo-prežvekovavca?) pomoreta kaj v tem oziru s svojo vsemogočnostjo, smo drli na volišče ter se navduševali, da je bilo le kaj. Toda ko smo čuli kmalu po volitvi od »svete strani«, da se je slo

za vero in nič drugega, potem smo začeli drugače misliti. Da pa ne bo utrjeval Šušteršič et comp. vere na Dunaju, to si mislimo. Žal nam je sicer, ker se je pričelo prepozno svitati. Od naših »slavnih« poslancev torej zahtevamo, da nam opomorejo v imenovani zadevi tako ali drugače, sicer znamo drezati pri volivcih. Povemo jima pa na vse usta, da v naših krajih ne bo zaman naše drezanje. Ljudstvo sicer še vzdihuje pod črnim jarmom, toda misli njegove plavajo proti slobodi. Napočil bo dan, ko bode tudi kmet na ribniških hribih rekel: »Prost hočem biti črnega jerobstva! S poslanci-kimovci med staro šaro! Živela naprednost!«

Več Antipopovcev.

Domače in razne novice.

Slovenski državnozborni poslanci torej ne bodo več združeni na Dunaju. Napredni slovenski poslanci Tavčar, Ferjančič, Plantan in Gabršček, potem štajerska poslanca Robič in Ploj ter vsi hrvaški poslanci so bili zato, naj se napravi skupna zveza vseh slovenskih in hrvaških poslancev. Kranjski klerikalci pa so se temu uprli. Šušteršič je izjavil, da z naprednimi poslanci ne sedi pri jedni mizi, in vsled tega sta nastala dva kluba. Velika večina jugoslovanskih poslancev je vstopila v hrvaško-slovensko zvezo mej tem, ko je Šušteršič z svojimi klerikalnimi jogri ostal osamljen. Prihodnjič bomo o tem kaj več pisali.

Baron Pražak. Te dni je umrl bivši minister in in velezaslužni češki rodoljub baron Alojzij Pražak. Ta mož ima za nas Slovence največje zasluge, zakaj njemu se imamo zahvaliti, da se je pri sodnijah začelo slovensko uradovati, mej tem ko so prej tudi slovenske stranke dobivale le nemške spise.

Razširjajmo »Rodoljuba«. Odkar izhaja »Rodoljub« kot tednik se oglašajo dan na dan naročniki in zdaj se razpošilja 6000 izvodov tega lista. Največ zaslug imajo tisti rodoljubi, ki so po več iztisov naročili, da se brezplačno dopošilja revnejšim kmetovalcem. Ljudstvo čita z veseljem »Rodoljuba«, in koder je list razširjen, povsod se opazuje neko veselo gibanje mej kmetovalci ne samo na Kranjskem, nego tudi na Štajerskem. Žal, da se v nekaterih okrajih somišljeniki še vedno ne ganejo in ne store ničesar, da bi se »Rodoljub« razširil. Na noge! Mi nimamo prižnic in spovednic, mi ne moremo za svoje misli drugače delati kakor s časopisi. Zato pa prosimo somišljenike na deželi in tudi po Štajerskem in Koroškem, — Primorci imajo dobre svoje liste — naj agitujejo za »Rodoljuba«!

»Slovenec« — tožen. Ljubljanski občinski odbor je v svoji zadnji seji sklenil, tožiti urednika »Slovenca« zaradi žaljenja časti. »Slovenec« je pisal toliko laži in zasramovanj o obč. odboru, da je ta primoran javno dokazati, da je »Slovenčev« pisarjenje bilo samo obrekovanje. Razen te tožbe bo pa podanih še več družih, in pojde »Slovenčev« urednik na Žabjek ričet zobat.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica. Trgovsko ministrstvo je potrdilo iz-

volitev gosp. Josipa Kušarja predsednikom in g. Ant. Kleina podpredsednikom trgovske in obrtniške zbornice kranjske.

Pomiloščenje. Cesar je pomilostil urednika dunajskega »Parlamentärja« dr. Živnega, in je bil ta že izpuščen iz ječe.

Klerikalizem in »šnops«. Ako pregledujemo izkaze o žganjepitju, najdemo hitro, v kaki tesni zvezi sta žganje in »živo katoliško prepričanje«, nasprotno v naši deželi. Kolikor več se v kakem okraju popije žganja, toliko večje je »živo katoliško prepričanje«, nasprotno pa, kolikor manj se popije žganja, toliko manj je ljudstvo zavzeto za klerikalizem. Največ žganja se spiije na Gorenjskem in v ljubljanski okolici, tu je tudi »katoliško prepričanje« naravnost velikansko, tu cvete klerikalstvo tako, kakor nikjer v celi Avstriji. Tu pride namreč na vsacega prebivalca povprek šest litrov »šnopsa«. V naprednih okrajih n. pr. v logaškem in postojinskem pa še jeden liter ne pride povprek na vsacega prebivalca. Razložek je velikanski, in nihče ne more več po tem tajiti, da sta klerikalizem in žganjepitje v zvezi, da sta drug drugemu nekak pogoj, tako da se lahko reče: Klerikalstvo pospešuje žganjepitje, žganjepitje pa je podlaga klerikalizmu. Dejanske razmere potrjujejo to popolnoma. Poglejmo kamorkoli po Gorenjskem in v ljubljanski okolici, v ribniški dolini in v litijskem okraju, povsod vidimo, da se širi žganjepitje, čim bolj prevladuje klerikalizem, in da so največji »šnopsarji« tudi najvnetežji klerikalci.

Ljudsko štetje v Pulju. »Naša Sloga« poroča, da so v Pulju magistratovi komisariji pri ljudskem štetju okrog 10.000 Hrvatov vpisali med Italijane. Ker je politična oblast tej nečuveni slepariji posvetila nekoliko pozornosti, se laški listi jeze.

Koprski občinski zastop ne more poslovati, ker je 19 občinskih odbornikov, oziroma njih namestnikov odložilo mandate. Storili so to, ker so mestni gospodarji z županom vred pri volitvi iz veleposestva odrinili dozdanjega laškega poslanca Gambinija. Tudi Lah i v Bujah se nekaj puntajo proti laški stranki.

Bohinjska železnica. Razni listi poročajo, da se je pri pregledovanju terena za zgradbo tunela bohinjske železnice doglalo, da ni trdne skale mej Bohinjem in Goriško, tako da bo zgradba tunela dala veliko več dela, nego se je mislilo in bode tudi veliko več veljala.

Aretiran duhovnik. Kurat Ferjančič v Gočah pri Vipavi, ki je z 21 zapeljanimi možmi tožen zaradi znanega tolovajskega napada na hišo goškega župana, potem pa še zaradi zapeljevanja h krivemu pričevanju, je moral zopet nekaj storiti in sicer nekaj prav hudega, zakaj dne 6. t. m. je bil aretiran in odpeljan v zapor. Človek bi se kar zjokal nad našim škofom, ki je v zadnjem svojem pastirskem listu trdil, da na Kranjskem ni nobenega nevrednega duhovnika. Torej celo hudodelci so pri nas vredni duhovniki!

Društvo slovenskih visokošolcev v Gradcu, ki se imenuje »Triglav« je te dni na slovesen način praznovalo svojo 25letnico. Iz tega društva je izšlo mnogo vrlih narodnjakov, in zato kličemo društvu: Le tako naprej!

Častite dopisnike prosimo, naj nam pošiljajo kar mogoče kratke dopise, ker

je list premajhen, da bi priobčeval dolge dopise.

Pijan vojak napadel je v Ljubljani z bodalom več oseb. Ko je policijski stražnik vojaka ustavil, mu je ta nastavil bajonet na prsi in šele, ko sta prišla še dva policijska stražnika na pomoč, je bilo mogoče vojaka ukrotiti ter ga odvesti v vojašnico.

Otrok — ubit. V Snebrjih je bil na reji zdaj dve leti stari otrok, čigar mati služi v Ljubljani. Te dni so ljudje našli otroka mrtvega. Na njem ni bilo niti najmanjše rane. Sumi se, da je kdo otroka po glavi udaril, tako da je umrl. Stvar se preiskuje.

Zastonj voziti se je hotel postopáč Viktor Mali iz Laz v Ljubljano, pa se mu ni posrečilo. V Ljubljani so ga na koldvoru prijeli in izročili policiji.

V Ameriko se je tekom meseca januarja t. l. odpeljalo iz Ljubljane 229 oseb. Fantov, ki so nameravali pobegniti v Ameriko, da bi se odtegnili vojaški dolžnosti, je bilo aretovanih 10.

Skladatelju Hrabroslavu Volariču se postavi letos v Devinu, kjer je služboval kot učitelj, spomenik.

4200 kron štolnine za pogreb. Iz Crnovice se poroča, da se je pred ondodnim deželnim sodiščem vršila civilna obravnava, ker so dediči posestnika Ivana Hauserja tožili katoliškega župnika Steinbacha, da mora vrniti menjico za 4200 kron. Lani je Hauser umrl, in župnik je zahteval za se 2200 K in za cerkev 2000 K sicer mrliča ne pokoplje. Dediči so prosili, naj bi vendar nekoliko odnehal, a župnik je ostal neizprosen. Okr. glavar, katerega je prosila vdova posredovanja, pa je prosilko zavrnil. Dediči niso imeli denarja, zato so izročili župniku menjico za 4200 kron. Ko je prišel župnik po mrliča, je stopil prej še k vdovi in zahteval, naj podpiše menjico še na zadnji strani. Žena se je branila, a župnik ji je zagrozil: »Ako ne podpišete, odidem z vsemi zastavami in Vam napravim največji škandal!« Vdova je torej menjico podpisala. Po pogrebu pa je vdova župnika tožila, da ji mora menjico vrniti. Župnik je hotel najprej utajiti svoje postopanje, končno pa se je z vdovo poravnal ter mu je plačala le 800 kron, cerkvi pa 400 kron. Potemtakem pogrebni stroški niso znašali več 4200 kron, nego 1200 kron, kar je še vedno ogromno! Pa pravijo, da nekateri duhovniki ne zlorablajo cerkve in obredov!

Otok brez možkih. Na otoku Anona na južni strani Nove Gvineje prebivajo izključno samo ženske. Žive se od ribolovstva. Na otoku se ne sme naseliti noben možki, vendar pa se jim dovoljuje, da se smejo mimogrede muditi na otoku. Otroke možkega spola, ki so posledica taci mimogredočih obiskov, pomečejo v morje in samo deklice puščajo na življenju.

80-letna dvojčka. Brata Karol in Rudolf Kristen, lesna trgovca in hišna posestnika v Opavi in rojena dvojčka, sta dne 15. m. m. v polni moči duha in telesa praznovala svoj 80. rojstni dan. O tej priliki sta dobila starčka mnogo čestitk.

Nezgoda perziškega šaha. Perziški šah je potoval lansko leto po Evropi in je obiskal tudi svetovno razstavo v Parizu, kjer ga je napadel nek anarhist in bi ga bil skoro ustrelil. Šah Muzaffer Eddin je na tem svojem potovanju nabral mnogo dragocenih rečij, bodisi daril ali kar je nakupil v velikih mestih, zlasti v Parizu. Toda vračujočemu se domov se je pripetila nesreča, potopila se je z ljudmi vred ona ladija, ki je peljala ž njim v

Perzijo vse one evropske znamenitosti. Le automobil, ki se je nahajal na njegovi ladiji je ohranjen in z njim se šah vozi zdaj po mestu Teheram, svoji rezidenci v veliko začudenje prebivalstva.

Nesrečna mati. V Meidlingu pri Dunaju je v sredo zjutraj ob 3/4 6 vrgla žena kujnarja Lefkovicsa svoji dve hčerki skozi okno v III. nadstropju na ulico ter skočila še sama za njima. Žena je bila takoj mrtva, deklici pa sta živeli še malo časa. Kujnarja Lefkovicsa so zaprli, ker je baje nekaj poneveril, zategadelj pa je nesrečna mati končala sebe in otroka.

Tržne cene v Ljubljani

1. februvarja 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	—	Špeh povejen, kgr.	1	44
Rež,	13	60	Surovo maslo, „	1	90
Ječmen,	13	50	Jajce, jedno . . .	—	6
Oves,	13	60	Mleko, liter . . .	—	16
Ajda,	13	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso,	17	—	Telečje „	1	20
Koruza,	11	60	Svinjsko „	1	40
Krompir,	5	20	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	24	Piščanec . . .	1	30
Grah,	—	20	Golob . . .	—	45
Fižol	—	18	Sen, 100 kilo . . .	4	40
Maslo, kgr.	2	—	Slama, „	4	40
Mast,	1	40	Drva trda, klfr.	7	50
Špeh svež, „	1	36	„ mehka, „	5	—

Loterijske srečke.

Gradeo, 1. februvarja.	35, 51, 87, 8, 7.
Brno, 9. januarja.	86, 28, 36, 38, 20.
Dunaj, 1. februvarja.	53, 57, 27, 6, 79.
Lino, 26. januarja.	12, 78, 27, 8, 77.
Praga, 30. januarja.	88, 34, 26, 58, 2.
Trst, 26. januarja.	10, 51, 23, 69, 44.

Kaj naj se spomladi, ali pa že sedaj, s sadnim drevjem dela?

V naslednjih vrsticah hočemo navesti vsa tista dela, katera se gledé pravnega obdelovanja, pravilne, ter neobhodno potrebne postrežbe sadnega drevja na spomlad potrebna.

Prvo tako delo je pač to, da se zemljo okolo debel, meter ali še bolj na široko, ter do 20 centimetrov na globoko prerahlja in prekoplje. To delo imenujejo umni sadjerejci napravo šip okoli drevja. Drugo, pač najvažnejše delo v namen, da se dobi obilnega in lepega sadja, je pa gnojenje. To gnojenje se pri nas še najbolj zanemarija pri sadnem drevju. Kdo bo še sadnemu drevju gnojil, slišimo dostikrat našega kmeta modrovati. In vendar je gnojenje jako potrebno, da, neobhodno potrebno. Pognoji pa se sadnemu drevju z gnojnico, ki je pomešana z pepelom. Gnojnice se skoraj iz vsacega kmečkega gnojlišča čisto brez vse koristi veliko poizgubi. Kako dobro bi se to lahko porabilo pri drevju. Pognoji se z gnojnico ter s pepelom sadnemu drevju takole: Ako je drevje še mlado, polije se z gnojnico drevne šipe, o katerih smo zgoraj govorili. Že velikemu odrastlemu drevju pognoji se pa z gnojnico in s pepelom na ta način, da se pod kapom vejne krone s kakim kolom naredi v zemljo luknje, ki so druga od druge oddaljene. V te luknje se nalije gnojnico, pomešano s pepelom. Kdor ima denar, kupi si lahko še kajnita ter Tomaževe žindre, katera umetna gnojila gnojnici primeša ter v luknje nalije. Tako pognoji naj se sadnemu drevju vsaj vsako tretje leto in raslo bode čvrsto, rodilo obilo in lepega sadja.

Tretje važno spomladansko delo pri sadnem drevju je pa obrezovanje ali čiščenje. Pri tem delu odstrani se vse pregoste veje že celo pa suho, da ima sadje v kroni dovolj zraka, dovolj svetlobe, da vsled prevelike sence ne počrnjava, marveč da ostane lepo in čisto.

Četrto tudi jako važno spomladansko delo pri sadnem drevju je ostrgavanje lišaja in mahu, kateri se je na njem naselil. Dostikrat je teh zajedalcev toliko na drevju, da bi stalo njih odstranjenje skoraj več, kakor bi hasnilo. To že celo z ozirom na veliko število cvetnega popja, katero se pri ostrgavanju lišaja in mahu z drevja odvali. Ako se drevju dobro gnoji, mu lišaj in mah niti toliko ne škodi, kakor bi kdo mislil. Ako bi se pri nas sadnemu drevju tako streglo, kakor je tukaj povedano, našlo bi se bilo veliko lažje lepega sadja za zadnjo razstavo v Parizu, in bi naši sadjerejci imeli od sadja veliko več dobička kakor doslej.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

Pozor!

Od ponedeljka, 4. svečana nadalje nahaja se moja

zaloga klobukov

tik moje glavne prodajalne nasproti trgovine usnja tordke J. Seuniga.

Spoštovanjem

(261-1)

J. S. Benedikt, trgovec v Ljubljani.